

Raadsvergadering d.d. : 16 december 2021

Afdeling : Beleid en Ontwikkeling

Portefeuillehouder : Wethouder S.C.A. Luijten

Onderwerp : BErgeijkENERGY: evaluatie en uitvoeringsprogramma 2022

Betreffend onderdeel : Taakveld 7 "Volksgezondheid en milieu"
programmabegroting

Samenvatting

Om de gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan zijn wereldwijd én in Nederland (klimaatakkoord) afspraken gemaakt over het terugdringen van de CO₂-uitstoot. In het programmaplan BErgeijkENERGY wordt de aanpak beschreven, op welke manier de gemeente Bergeijk probeert invulling te geven aan deze afspraken.

Inleiding

Voor de financiering hiervan heeft de gemeenteraad in 2018 een bestemmingsreserve Duurzaamheid en Klimaat in het leven geroepen. Het programma BErgeijkENERGY is opgebouwd uit een groot aantal projecten die in de loop van de tijd uitgevoerd worden. Bij de vaststelling van het programmaplan BErgeijkENERGY is afgesproken dat we aan het einde van ieder jaar bij de raad terugkomen met de resultaten van het lopende jaar en daarbij een nieuw uitvoeringsprogramma voor komend jaar voorstellen. Nu gaat het dus om de resultaten van het huidige jaar en het vaststellen van een nieuw uitvoeringsprogramma 2022.

Voorstel

1. De resultaten uitvoeringsprogramma BErgeijkENERGY 2021 (prognose 2021) en het uitvoeringsprogramma BErgeijkENERGY 2022 vast te stellen.
2. Voor uitvoering van het uitvoeringsprogramma BErgeijkENERGY 2022 € 271.200 beschikbaar te stellen en dit te dekken uit de bestemmingsreserve duurzaamheid en klimaat en hiervoor een begrotingswijziging 2022 vast te stellen.

Beoogd effect

De Rijksoverheid stelt de volgende klimaatdoelen: 49% CO₂-reductie in 2030 en 100% CO₂-reductie in 2050. Het doel van onderliggend voorstel: BErgeijkENERGY evaluatie en uitvoeringsprogramma 2022 is, om de raad inzicht te geven in de stand van zaken met betrekking tot het bereiken van dit beoogde doel, de plannen voor 2022 om dit doel te bereiken voor te leggen en de raad te adviseren de middelen ter beschikking te stellen om dit doel te bereiken.

Argumenten

- 1.1 *De activiteiten en de resultaten die we tot nu toe hebben bereikt zijn in lijn met de doelstelling het bereiken van energieneutraliteit in 2030.*

De resultaten die we in 2021 hebben bereikt zijn te vinden in het Programmaplan BErgeijkENERGY.

1.2 Met het uitvoeringsprogramma 2022 werken we verder aan het bereiken van de eisen van het Rijk, te weten: 49% CO₂-reductie in 2030 en 100% CO₂-reductie in 2050 en het bereiken van de doelstelling energieneutraliteit.

Bergeijk heeft in 2019 een energieverbruik van 1.549 Terrajoule (TJ) waarvan 144 TJ duurzaam opgewekt. Dat wil zeggen dat er nog 1.405 TJ bespaard en/of duurzaam opgewekt dient te worden om energieneutraliteit na te streven. In totaal wordt in 2019 103.111 ton CO₂ uitgestoten. Een daling van een 7% t.o.v. 2018 (110.783 ton CO₂ 2018: start BERgeijkENERGY).

Positief is de grote groei in de opwek van zonnestroom door huishoudens en bedrijven. Zeker als we kijken naar de cijfers van 2020. We zien een groei in vermogen van 40% voor huishoudens en voor bedrijven geldt zelfs een groei van 52%.

We zijn er nog lang niet, maar met het programmaplan BERgeijkENERGY en de daaruit volgende projecten werken we verder aan een energieneutraal Bergeijk.

1.3 Met het uitvoeringsprogramma 2022 kunnen we verder werken aan de doelstelling met het doorzetten van bestaande projecten en het opstarten van nieuwe projecten

De nieuwe projecten die we gaan opstarten zijn te vinden in het Programmaplan BERgeijkENERGY.

1.4 Met het uitvoeringsprogramma 2022 werken we aan de doelstelling uit de Transitie Visie Warmte. De Transitie Visie Warmte (TVW) zal in december 2021 aan uw raad worden voorgelegd. Met het Rijk is afgesproken dat iedere gemeente eind 2021 deze Transitievisie Warmte (TVW) heeft opgesteld en bestuurlijk heeft vastgesteld. De hoofdstrategie van de TVW is het streven om bij de bestaande bouw tot 2030 in te zetten op het "klaar-voor-aardgasvrij". Dit houdt in inzetten op isoleren, ventileren en gebruik van duurzame energiebronnen. De eigenaren van onze bebouwde omgeving moeten we hierop voorbereiden, stimuleren, voorlichten en adviseren. Veel van onze projecten die we voor de bebouwde omgeving uitvoeren zijn hier al opgericht. Zij borduren al voort op deze op handen zijnde TVW.

1.5 We moeten in onze keuze de prioriteit afwegen tegen de mogelijkheden van nu en in de toekomst. Veel van onze activiteiten zijn gericht op het voorbereiden van nog te nemen stappen. Denk aan een project stimulering verduurzaming bedrijventerreinen samen met het Kempisch Ondernemingsplatform of energieadviezen van Kempenenergie. Dit levert niet direct zichtbaar resultaat in de vorm van CO₂-reductie. Deze reductie volgt pas na uitvoering van diverse activiteiten.

Belangrijk is om ook te realiseren dat er door nieuwe innovaties en ontwikkelingen steeds meer mogelijk gaat worden. Het programmaplan BERgeijkENERGY is daarom een levend document. Steeds zullen nieuwe inzichten ervoor zorgen dat programma's en projecten worden toegevoegd, er geschoven wordt in prioritering of projecten worden afgevoerd.

1.6 We werken mee aan de landelijke Klimaatdoelen

Met de Klimaatwet heeft de Nederlandse overheid zich gecommitteerd aan een broeikasgasuitstoot reductie van 49% in 2030 en in 2050 95% ten opzichte van het jaar 1990.

1.7 We liften zo ook mee op initiatieven die vanuit Provincie en Rijk worden ingezet.

Wanneer het Rijk of de Provincie initiatieven heeft om extra impuls te geven aan de energietransitie maken we daar gebruik van. Bijvoorbeeld door budget aan te vragen voor de verduurzaming van huurwoningen op de regeling reductie energieverbruik woningen die door het Rijk in oktober 2020 werd geïntroduceerd. In 2021 is er in totaal €330.174,- aan middelen ontvangen van het Rijk voor de uitvoering van de plannen.

Op Prinsjesdag 2021 werd ook al duidelijk dat het Rijk komende jaren nog meer middelen gaat inzetten op de energietransitie. Ook omdat er nog voldaan moet worden aan het Klimaatvonnis Urgenda 25% reductie van CO₂ in 2020 t.o.v. 1990. Het Rijk zal hier de gemeenten weer bij betrekken.

2.1 Het saldo van de bestemmingsreserve Duurzaamheid en Klimaat moet worden aangevuld.

De prognose is dat we na uitvoering van het jaarprogramma 2021 het saldo in totaal (over de periode 2018-2021) circa € 1.135.200 hebben uitgegeven. Wat gedekt is door de BestemmingsReserve (BR) Duurzaamheid en Klimaat.

Voor de uitvoering van het jaarprogramma 2022 wordt er een onttrekking uit de BR Duurzaamheid en Klimaat geraamd van € 406.000. Het saldo in de BR Duurzaamheid en Klimaat is hiervoor niet toereikend. Daarom vragen we middels dit voorstel de aanvullende benodigde middelen, groot €271.200 aan.

Kanttekeningen

1.1 Niet altijd invloed op andere (Kempen)gemeenten

Het uiteindelijke vastgestelde doel is energieneutraliteit voor de gehele Kempen. Als gemeente Bergeijk hebben we echter niet altijd invloed op de andere Kempengemeenten. Daarom richten we met dit programmaplan voornamelijk op het energieneutraal krijgen van Bergeijk en zoeken we waar mogelijk de samenwerking op met de andere Kempengemeenten.

1.2 Niet altijd invloed op Bergeijkse inwoners en bedrijven

Om de doelstelling te halen is niet alleen de gemeente aan zet. Sommige onderwerpen vallen buiten het bereik van de gemeente en zullen door anderen moeten worden opgepakt. Denk bijvoorbeeld aan het leggen van zonnepanelen op woningen van particuliere woningeigenaren. Of het intensiveren van duurzame vervoersmiddelen zoals een elektrische fiets of auto. De gemeente kan dit niet verplichten. Maar de gemeente kan wel stimuleren en faciliteren om de benodigde maatregelen uitgevoerd te krijgen.

1.3 Nieuwe inzichten in de toekomst geven mogelijk toch een andere route

Het is belangrijk te realiseren dat er door nieuwe innovaties en ontwikkelingen steeds meer mogelijk gaat worden. We proberen bij het inzetten van activiteiten om de energietransitie uit te rollen zo veel mogelijk rekening te houden met de mogelijkheden van nu en in de toekomst. Het kan zijn dat we nu activiteiten ontplooiën waarop we later moeten terugkomen door voortschrijdend inzicht of nieuwe ontwikkelingen. We kunnen echter nu niet stil staan om dit te voorkomen. We proberen zo veel mogelijk te kiezen voor maatregelen waar men later geen spijt van krijgt.

Financiën

We hebben reeds een BR Duurzaamheid en Klimaat. De uitvoering volgens het uitvoeringsprogramma 2022 geeft aan dat de BR Duurzaamheid en Klimaat niet toereikend is, zoals in onderstaande tabel weergegeven.

Jaar	Beginsaldo (01-01)	Storting	Onttrekking	Eindsaldo (31-12)	Omschrijving
2018	€ 75.000	€ 0	€ 40.900	€ 34.100	Cf jrr 2018
2019	€ 34.100	€ 1.000.000	€ 520.200	€ 513.900	Cf jrr 2019
2020	€ 513.900	€ 0	€ 349.800	€ 164.100	Prognose realisatie 2020/ Cf jrr 2020
2021	€ 164.100	€ 195.000	€ 224.300	€ 134.800	Prognose 2021 (programmaplan)
2022	€ 134.800	€ 0	€ 406.000	€ -271.200	Prognose 2022

Bij de slotwijziging 2021 wordt uw raad voorgesteld om € 271.200 te storten in de bestemmingsreserve duurzaamheid en klimaat. Uw raad wordt nu voorgesteld om € 271.200 voor uitvoering van het uitvoeringsprogramma BERgeijkENERGY 2022 beschikbaar te stellen en te onttrekken uit de bestemmingsreserve duurzaamheid en klimaat.

In hoofdstuk 2 van het uitvoeringsprogramma BERgeijkENERGY 2022 wordt de stand van zaken van de uitgevoerde projecten 2021 beschreven tot 1 oktober 2021.

In hoofdstuk 3 van het uitvoeringsprogramma BERgeijkENERGY 2022 treft u een specificatie van het uitvoeringsprogramma 2022.

Voor het uitvoeren van de initiatieven voor 2022 zijn de volgende middelen nodig:

	Kosten uitvoeringsprogramma 2022 tlv bestemmingsreserve Duurzaamheid en klimaat	Uitvoeringsprogramma a 2022 reeds beschikbare budgetten gem Bergeijk	Uitvoeringsprogramma a 2022 reeds beschikbare budgetten extern	Verwachte besparing CO2 in kg/jr
Duurzaam gebouwde omgeving totaal	€ 277.000	€ 203.000	€ 22.000	2.170.273
Duurzaam Werken	€ 14.000	€ 0	€ 0	0
Duurzame Mobiliteit	€ 0	€ 0	€ 0	208.000
Duurzame Gemeente	€ 0	€ 0	€ 0	46.667
Hernieuwbare energie	€ 90.000	€ 0	€ 0	2.196.170
Klimaatadaptatie	€ 25.000	€ 0	€ 0	0
Totaal	€ 406.000	€ 203.000	€ 22.000	4.621.110

De niet bestede budgetten per 31-12-2021 van het BERgeijkENERGY programma 2021 worden overgeheveld naar 2022 om in 2022 verdere uitvoering te geven aan deze plannen. Hier is bij het uitvoeringsprogramma BERgeijkENERGY 2022 rekening mee gehouden. Bij de jaarrekening 2021 wordt het niet bestede budget van het BERgeijkENERGY programma 2021 achteraf verantwoordt.

Het voorstel leidt tot een begrotingswijziging 2022.

Communicatie

Communicatie is één van de belangrijkste instrumenten om de doelstelling te realiseren. We zullen hierbij standaard onze vaste communicatiemiddelen (Eyckelbergh, website, sociale media) voor inzetten. Mogelijk ondersteund met een ander communicatiemiddel. Per project wordt bekeken op welke wijze er het best kan worden gecommuniceerd.

Uitvoering

Na het besluit gaan we door met de voorgestelde plannen uitvoeren.

Bijlagen

1. Uitvoeringsprogramma BERgeijkENERGY 2022, inclusief bijlage.

Advies Raadscommissie

De commissie GZ heeft in haar vergadering d.d. 30 november 2021 geadviseerd om het stuk door te geleiden naar de raadsvergadering van 16 december 2021 als hamerstuk/besprekingsstuk.

<Wordt ingevuld door Griffier>

Burgemeester en wethouders van Bergeijk,

H.A.J. Loos
Secretaris

A. Callewaert – de Groot
Burgemeester